

Kiskunsági Hajtánypálya

Üzemeltetési szabályzat

Általános rendelkezések

Jelen szabályzat hatálya kiterjed a Kecskeméti Kisvasút – Kiskunsági Hajtánypálya vágányain hajtánnyal közlekedőkre, a járművekre, vezetőikre és utasaikra egyaránt. A hajtányozni szándékozók kijelentik, hogy jelen szabályzat rendelkezéseit megismerték, és magukra nézve kötelezőnek fogadják el.

A kisvasút hajtányok közlekedésére alkalmas kijelölt szakaszain hajtányozásra van lehetőség. A hajtányok a hajtánypálya üzemvezetőjétől vagy megbízottjától bérelhetők a hajtánypálya mindenkori árai és szolgáltatási csomagjai szerint.

A hajtánypályán lehetőség van saját tulajdonú hajtányokkal is közlekedni, amennyiben azok műszaki kialakítása a jogszabályi követelményeknek, ennek hiányában a hajtánypálya által előírt műszaki követelményeknek megfelel. A közlekedés ekkor is a hajtánypálya mindenkori árai és szolgáltatási csomagjai szerint lehetséges és ebben az esetben is be kell jelentkezni a hajtánypálya forgalomszabályozójánál. A forgalomszabályozó engedélye nélkül hajtányt a pályára helyezni tilos!

A turisztikai hajtánypálya üzemeltetője vagy kezelője köteles a turisztikai hajtány vezetőjét a vasúti pályán történő biztonságos közlekedéshez szükséges ismeretekről igazolt módon kioktatni. Az üzemvezető vagy megbízottja csak az oktatás megtörténtét és dokumentálását követően ad engedélyt a hajtánypálya használatára. A szakmai alap- és időszakos képzésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni a turisztikai hajtány vezetőjére.

Amennyiben a turisztikai hajtányra, vagy annak vezetőjére külön jogszabály vagy jelen szabályzat eltérően nem rendelkezik, akkor a hajtánypálya üzemeltetője a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) kerékpárokra és kerékpárosokra vonatkozó előírásait tartja irányadónak a turisztikai kézi hajtány, illetve sínbicikli, lábajtány valamint azok vezetőjére nézve, illetve a segédmotoros kerékpárokra és vezetőjére vonatkozó előírásait a turisztikai gépi hajtány és annak vezetőjére nézve.

A hajtánypályán a járművek vezetőinek és utasaiknak nem kell bukósisakot viselniük, védőszemüveg, napszemüveg, illetve sapka, kalap azonban a nyitott járműveken ajánlott. Turisztikai gépi hajtány vezetése vasúti járművezetői engedély vagy géphajó-vezetői engedély birtokában is lehetséges, továbbá a járműveket nem kell ellátni irányjelző berendezéssel.

Magatartási szabályok

A turisztikai hajtány vezetője köteles tiszteletben tartani más emberek nyugodt lakókörnyezethez és pihenéshez való jogait.

A turisztikai hajtány vezetője köteles a természet rendjét megőrizni, az élővilágot a hajtányozással a lehető legkisebb mértékben zavarni. Tilos a pályát és környezetét szemeteléssel és más környezetkárosító anyagokkal terhelni.

Tilos a hajtánypálya üzemét bármilyen módon akadályozni, a hajtányok útjába állni, a pályára akadályt helyezni illetve a pályát megrongálni.

Rendellenesség észlelése esetén a hajtány vezetője köteles értesíteni a hajtánypálya üzemvezetőjét vagy annak megbízottját.

A jelen szabályzatban a hajtányokra illetve utasaikra vonatkozó rendelkezések betartásáért a hajtány vezetője a felelős. A szabályokat be nem tartó hajtányosoknak a pálya használatát a hajtánypálya üzemvezetője megtilthatja. A hajtánypálya szabályzataiban nem részletezett rendkívüli helyzetekben a hajtányos tényleges előírások hiányában is köteles úgy eljárni, ahogy az megítélése szerint az adott körülmények között a legbiztonságosabb.

A hajtánypálya üzemvezetője egyes járműmozgásokhoz előírhatja a hajtányosok számára helymeghatározásra is alkalmas mobilkommunikációs készülék, illetve erre telepített szoftver használatát. A készülék üzemképes állapotban tartásáról, hiba esetén másik készülék biztosításáról a hajtányos köteles gondoskodni.

A hajtányosok számára a közlekedés feltétele, hogy bizonyos személyes illetve kapcsolattartásra szolgáló adataikat a hajtánypálya üzemeltetője számára megadják. Az adatokat a hajtánypálya üzemeltetője a mindenkor hatályos jogszabályoknak, illetve a hajtánypálya adatvédelmi szabályzatának megfelelően kezeli.

A hajtányokon a jármű menetirány szerinti elülső részén, jól láthatóan el kell helyezni a hajtánypálya üzemvezetője által előírt logikai azonosítót, és mindaddig viselni kell, amíg a jármű a pályán tartózkodik. A logikai azonosító nem azonos a jármű 12 jegyű pályaszámával, utalhat a jármű korábbi jelzőszámaira, de attól eltérő is lehet. Megváltoztatása, illetve a járművön más megtévesztő jelzések elhelyezése tilos. A hajtányokon – amennyiben rendelkezik vele – a hatóság által előírt formában fel kell tüntetni a 12 jegyű pályaszámot is.

Forgalmi szabályok

A hajtányok közlekedési rendjéről a hajtánypálya forgalomszabályozója rendelkezik. A hajtányosok kötelesek betartani a forgalomszabályozó forgalmi rendelkezéseit. A rendelkezések előszóban, írásban, illetve mobil telekommunikációs eszközök különböző kommunikációs platformjain is adhatók.

A hajtánypálya forgalomszabályozója rendelkezik arról, hogy az egyes állomásközkben mely irányokba engedélyezett a hajtányok közlekedése, illetve az adott állomásközbbe való behaladás mikor lehetséges. A forgalomszabályozó engedélye csak adott irányban és adott helyszínig való haladásra érvényes, amennyiben a hajtányos tovább szeretne haladni, vagy vissza akar fordulni, akkor a további járműmozgásra új engedélyt kell kérnie. Több együtt haladó hajtány esetén az engedélykérést mindig az éppen elől haladó jármű vezetőjének kell megtenni valamennyi együtt haladó jármű számára.

Nem minősül engedélykérésnek és engedélyadásnak, amikor a hajtányos a tervezett menetrendjét egyezteti a forgalomszabályozóval.

A célállomásra való megérkezéskor a hajtányosnak visszajelentést kell adni a forgalomszabályozó részére arról, hogy a jármű rendben megérkezett és a vasúti pálya felszabadult. Több együtt haladó hajtány esetén visszajelentés csak az utolsó jármű megérkezését követően adható.

A hajtányosok kötelesek figyelembe venni a pálya mellett elhelyezett vagy kézzel adott jelzéseket is, amelyek értelmezését külön dokumentum tartalmazza.

Haladás a pályán

Hajtánnyal legfeljebb a pályára és a járműre megengedett sebességgel szabad közlekedni, figyelembe véve a pálya mellett elhelyezett lassújeleket is. Forgalomból kizárt pályaszakaszon hajtánnyal közlekedni tilos!

A hajtány vezetője köteles a jármű sebességét úgy megválasztani, hogy az adott körülmények között bármilyen akadály előtt meg tudjon állni, beleértve a szemből a pályán megengedett maximális sebességgel közlekedő hajtányt is. A jármű fékútja 80 méternél hosszabb nem lehet.

Egy állomásközbbe egy irányba több hajtány is haladhat, ebben az esetben a követési távolságot a látási viszonyoknak és az alkalmazott sebességnek megfelelően kell megválasztani. Ha egy hajtány utolér egy nála lassabban haladó hajtányt, akkor a lassabban haladó hajtányt arra alkalmas helyen el kell távolítani a pályáról, és a gyorsabban haladó hajtány után vissza kell helyezni. A hajtányok személyzete és utasai kötelesek együttműködni a művelet végrehajtásában. A hajtányok előzése állomási vágányokon is végrehajtható.

Az ellenkező irányba haladó hajtányok számára az állomásokon van keresztezési (találkozási) lehetőség. Eltérő rendelkezés hiányában az állomásra behaladva a jobb kéz felé eső vágányra kell bejárni, és a szemből érkezőt a bal kéz felé eső vágányon elengedni. Amennyiben nincs szemből érkező jármű, akkor az áthaladásra az átmenő fővágány használható bármely irányból. Amennyiben a megelőző vágány nem használható, vagy a váltók le vannak zárva, akkor a keresztezést az egyik hajtány kiemelésével kell megvalósítani.

Váltóállítás

A váltókat általában a hajtányok személyzetének vagy utasainak kell kezelni. Váltót állítani csak abban az esetben szabad, ha a váltón jármű nem tartózkodik, illetve féktávolságon belül felé nem közeledik, és a csúcssínek mozgását nem akadályozza semmi. A váltóra csak abban az esetben szabad ráhaladni, ha a csúcssínek elérték végállásukat. Váltót felválni tilos!

Váltót állítani csak indokolt esetben szabad. Lezárt váltót nem szabad, nem is lehet átállítani. Ilyen esetben a súlykörtét nem szabad feles állásban hagyni.

Áthaladás útátjárókon

Az útátjárót csak fokozott óvatossággal szabad megközelíteni. Az útátjáró előtt a hajtányos köteles a járműve sebességét úgy megválasztani, hogy a hajtány közeledését a közúti járművek időben észlelhessék, továbbá a hajtány sebessége az útátjáró előtt megközelítőleg 30 méterre legfeljebb 15 km/h lehet. Amennyiben a közút forgalma a vasúti jármű áthaladásának idejére a vasúti pályáról az adott távolságból mindkét irányban kétséget kizáróan megfigyelhető, és a közúton az átjáró felé nem közeledik jármű, vagy az átjárót jelzőőr biztosítja, akkor a vasúti jármű sebessége ennél nagyobb is lehet. Az útátjárón csak folyamatosan – megállás nélkül – legalább 5 km/óra átlagsebességgel szabad áthaladni. Az útátjáróra hajtánnyal csak abban az esetben szabad ráhajtani, ha a hajtány vezetője meggyőződött arról, hogy az átjáró felé közeledő közúti járművek megadják számára az elsőbbséget, és a folyamatos áthaladásra lehetőség van. Ha a hajtány az áthaladásával a közúti forgalmat veszélyeztet, akkor az útátjáró előtt a hajtánnyal meg kell állni.

A jelen szabályzat mellékletében felsorolt útátjárókon csak jelzőőri biztosítás mellett lehet áthaladni. Amennyiben a helyszínen nem teljesít szolgálatot jelzőőr, akkor a jelzőőri feladatokat az áthaladni kívánó hajtány utasának kell ellátni, akinek rendelkezni kell a feladat ellátásához szükséges jelzőeszközökkel és képzettséggel. Ebben az esetben a hajtánnyal az útátjáró előtt meg kell állni, az utasnak ki kell szállni, és a külön szabályzatban meghatározott módon a közút felé jelzést adva kell biztosítani a hajtány áthaladását. Egy hajtány utasai egyszerre több hajtány áthaladtatását is biztosíthatják. A biztonság növelése érdekében az eljárás más útátjáróknál is alkalmazható.

A 10. szelvényben lévő útátjárónál az áthaladás idejére a közúti jelzőlámpát egy kulcsos kapcsoló segítségével át kell állítani vasúti programba. Az átállítás a kapcsolószekrény nyitását követően a kulcs behelyezésével és 90 fokkal jobbra való elfordításával tehető meg. Ekkor elindul egy 25 másodperces időzítés, amelynek leteltét követően a vasúti járművel át lehet haladni az átjárón. Az időzítés elindulásáról egy vörös, a leteltéről egy zöld fényű jelzőlámpa tájékoztat a kapcsolószekrényben. Az áthaladás módja megegyezik a többi jelzőőrös átjáróéval. Az áthaladást követően a kulcsos kapcsolót haladéktalanul vissza kell állítani a nyugalmi helyzetébe. A kulcs csak a nyugalmi helyzetében távolítható el a kulcsos kapcsolóból. A kulcs eltávolítását követően a kapcsolószekrény ajtaját be kell zárni.

Az áthaladást a személy- és vagyonbiztonságot figyelembe véve a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb 2 perc alatt végre kell hajtani, ezt követően az átjárót szabaddá kell tenni a közúti forgalom számára és a kulcsot vissza kell állítani a nyugalmi helyzetébe. Amennyiben a kulcs 5 percnél hosszabb ideig van elfordítva, az a közútkezelő felügyeleti rendszerében azonnal hibajelzést eredményez. A

hibajelzést előidéző hajtányosnak viselnie kell az ebből eredő közvetlen és közvetett károkat, számára az üzemvezető a pálya használatát korlátozhatja, vagy meg is tilthatja.

Megállás, hajtányok leállítása

A nyílt pályán a hajtánnyal csak rövid időre (max. 5 perc) szabad megállni, és a járművet nem szabad magára hagyni. Ha hosszabb idejű megállásra van szükség, akkor a hajtányt el kell távolítani a pályáról.

A hajtányok hosszabb időre történő leállítása állomási vágányokon, az üzemvezető vagy a forgalomszabályozó engedélyével történhet. A magára hagyott hajtányt akaratlan elgurulás ellen legalább két, egymástól független módon kell biztosítani.

Hajtányok közlekedése éjszaka

Hajtánnyal éjszaka és korlátozott látási viszonyok között abban az esetben szabad közlekedni, ha a hajtányon vagy a hajtány vezetőjén előre fehér-, hátrafelé piros színű, folyamatos vagy villogó fényt adó lámpát és fényvisszaverőt helyeztek el, és a hajtányos lakott területen kívül fényvisszaverő mellényt (ruházatot) visel, vagy a hajtány kiegészítő fényvisszaverő eszközökkel van ellátva.

Találkozás állatokkal

Állati erővel vont járművel, illetőleg hajtott (vezetett) állattal való találkozás esetén, ha az állatot hajtó (vezető) feltartott karral jelzi, vagy egyébként megállapítható, hogy az állat ijedős, a hajtány sebességét csökkenteni kell, illetőleg – szükség szerint – meg kell állni.

Egyéb rendelkezések

Baleset

A balesettel érintett hajtány vezetője köteles a járművel azonnal megállni, a baleset folytán megsérült vagy veszélybe került személy részére segítséget nyújtani és az esetleges további balesetek elkerülése érdekében minden tőle telhetőt megtenni. A balesetről értesíteni kell a hajtánypálya üzemvezetőjét, szükség esetén a rendőrséget is.

Műszaki hiba

A hajtányos köteles a járművet haladéktalanul megállítani, ha a jármű olyan hibáját észleli, amely balesethez vezethet. A közlekedés biztonságát közvetlenül nem veszélyeztető műszaki hiba esetében a járművel – fokozott óvatossággal – a legközelebbi olyan helyig szabad közlekedni, ahol a hiba elhárítható. Szükség esetén fel kell venni a kapcsolatot a hajtánypálya üzemvezetőjével.

Vontatás

Hajtánnyal másik hajtányt csak abban az esetben szabad vontatni, ha a járművek merev kapcsolókészülékkel összeköthetők és a kialakított járműszerelvénnyel megfelelő biztonságos közlekedést tesz a jelen szabályzat szerinti biztonságos közlekedést. Más járművel hajtányt vontatni nem szabad.

Szállítható, szállítandó személyek száma

A hajtányon legfeljebb annyi személy szállítható, amennyi számára a jármű engedélyezett van. A vezetőt kivéve egy felnőtt utas két 13 éven aluli gyermekkel helyettesíthető, amennyiben számukra ülőhely biztosítható.

Amennyiben a hajtány a tervezett útvonala során jelzőőrrel biztosítandó útátjárót érint, és az áthaladás idején a helyszínen várhatóan nem teljesít szolgálatot jelzőőr, akkor a hajtányon a vezető mellett legalább a jelzőőri feladatnak megfelelő számú és kiképzett utasnak kell tartózkodni.

A hajtányon állatok is szállíthatók, amennyiben biztonságos elhelyezésükre elegendő hely áll rendelkezésre. Az állat gazdájának számítani kell arra, hogy más személyekkel és állatokkal való találkozás lehetséges, ezért gondoskodni kell a többi személy és állat védelméről póráz, szájkosár, ketrec vagy egyéb megfelelő védelmi eszköz használatával.

Kerékpár, illetve más nagyobb csomagok abban az esetben szállíthatók, ha a hajtányon megfelelő tárolási és rögzítési lehetőség van számukra kialakítva.

Környezeti hatások

A hajtánypálya nyomvonala több kilométeren keresztül lakott területen kívül vezet. A hajtányosoknak az utazás megkezdése előtt gondoskodni kell megfelelő ivóvíz és élelmiszerletről, továbbá az időjárási hatások elleni védelemről. A természetben előforduló allergén növények, rovarok káros hatásai ellen szintén a hajtányosoknak kell védekezni.

Fogalommagyarázat

Jelen szabályzat alkalmazásában:

Hajtány: a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 2. § 10. pont szerinti jármű

Hajtányos: a hajtány vezetője

Üzemeltető: a pálya tulajdonosával (vagyonkezelőjével) a tevékenység végzésére irányuló szerződéses jogviszonyban álló szervezet

Üzemvezető: az üzemeltetővel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy, aki a vasútüzem általános rendjét felügyeli és a közlekedés szabályait meghatározza

Forgalomszabályozó: az üzemvezető által megbízott, kijelölt személy, aki a vasúti pályán a közlekedést irányítja

Melléklet

Jelzőőrrel biztosítandó útátjárók

Megnevezés	Állomásköz	Szelvényszám
Kecskeméti lámpás kereszteződés	Kecskemét KK – Törökfái	10
Helvécia, Széles köz	Kecskemét KK – Törökfái	70
Jakabszállás 54-es út	Jakabszállás – Bugac	161
Szank – Kiskunmajsa főút	Szank – Kiskunmajsa	482